

Upptäck Sommarsverige!

Inlandsbanan går genom fantastiska naturområden från Kristinehamn till Gällivare.

För en hundralapp per sträcka kan du ta med cykeln ombord. Inlandsbanans personal hjälper till med i- och urlastning.

Östersund är en fantastisk matstad. Varför inte njuta av en traditionell tunnbrödsrulle? (Foto: Sandra Lee Pettersson/Visit Östersund)

Även om naturscenerierna avlöser varandra utanför fönstret kan det vara skönt att lösa korsord eller läsa en bok emellanåt.

Världsarvet Laponia täcker 9 400 kvadratkilometer i Jokkmokk och Gällivare kommuner. Har du tid är en utflykt i Laponia ett måste. (Foto: Niklas Kämpargård)

Inlandsbanan – ett äventyr för alla!

Få tågsträckor är så förknippade med sommar som Inlandsbanan, parallellt med den svenska fjällkedjan. Här kan du hoppa ombord – eller kliva av – på nästan 70 olika stationer längs den drygt 130 mil långa järnvägen från Kristinehamn i Värmland till Gällivare i Lappland. Räkna med minst en vecka för att ta dig hela sträckan.

Text: Niklas Kämpargård Foto: Håkan Wike/Inlandsbanan

Till skillnad från Norrlandståget längs stambanan, där du bäddar ner dig och somnar i en stad och vaknar i en annan, är Inlandsbanan en rälsbuss där du

åker från en by till en annan, uteslutande på dagen. Nätterna tillbringas på hotell, vandrarhem, pensionat, privat boende eller camping. – Inlandsbanan är ett ypperligt

sätt att ta del av Sveriges avlånga land. För oss tyskar är skogen och de vackra insjöarna det mest exotiska inslaget i hela Norden, säger Sabine Weiber som reser längs Inlandsbanan med man och två barn under 14 dagar hela vägen upp till Gällivare.

Medan många väljer att boka in sig på ett klassiskt turpaket, där både resa och boende ingår i priset, finns det andra som köper ett Inlandsbanekort och paketerar hela resan på egen hand. Kortet är giltigt under 14 dagar och ger dig möjlighet att resa så mycket du vill längs Inlandsbanan.

Dessutom kan man köpa helt vanliga färdbiljetter, från en destination till en annan,

efter en klassisk prislista. För utländska resenärer, eller svenskar som börjar sin tågluff i Sverige på väg söderut, fungerar både Interrail- och Eurail-kortet på Inlandsbanan. Glöm inte att reservera platsbiljett.

Mysiga Kristinehamn

Ett bra tips för att ta del av hela Inlandsbanans sträckning är att börja i Kristinehamn och boka in sig på klassiska Upptäck Inlandsbanan. Då kan du under tio dagar ta del av Inlandsbanans hela sträckning och behöver inte bekymra dig om varken boende eller transit. Allt planeras och bokas gemensamt med förbokade hotell längs vägen.

Börja resan med att tillbringa några timmar i de gamla delarna av Kristinehamn och njut av vackra hus, mysiga små butiker och trevligt hantverk. Trädgårdsgatan längs älven ger en bra bild över hur det måste ha sett ut i Kristinehamn under 1800-talet. Alla husen är fortfarande i bra skick. Trädgårdsgatan 6 har till och med fått pris för ägarernas föredömliga renovering av Värmlands museum.

Miss inte ett besök i Ölme diversehandel och kafé på Brandkärsvägen 11. Här kan du ta del av en gammal lanthandels utbud och minnas barndomens inköp tillsammans med föräldrarna. Dessutom kan man handla burkar,

korgar och linne från Klässbols linneväveri (bara det är värt ett besök) samt vadmalsskåder från Micklagård och karameller i strut.

Strax efter frukost andra dagen kliver vi ombord på tåget och ser Värmland passera utanför tågfenstret. Den första etappen passerar genom Bergslagen, där bruksmiljöerna avlöser varandra, och disponentvillor, arbetarbaracker och järnbruk dyker upp mellan sjöar och vattendrag.

Eftersom det bara går ett tåg om dagen kan man inte kliva av och uppleva de spännande

”Glöm inte att reservera platsbiljett!”

bruksorterna längs vägen utan att behöva stanna över natten. Sträckan mellan Kristinehamn och Mora trafikeras inte av Inlandsbanans egna tåg utan istället av Tågakeriet i Bergslagen (Tågab).

Tåget lämnar Kristinehamn vid halv elva och kommer fram till Mora strax efter två. En utmärkt tid för dagens lunch eller en förstärkt eftermiddagsfika på Café Zorn i Emma och Anders Zorns gamla stall precis vid sidan om kyrkan i centrala Mora.

Om du köper resepaketet Upptäck Inlandsbanan ingår entré till Zornmuseet eller

Zorngården i Mora. Medan Zorngården tidigare var hem åt makarna Zorn är Zornmuseet intill bostadshuset ett modernt museum helt tillägnat Anders Zorn. Här kan du ta del av Zorns akvareller, oljemålningar, skulpturer och en hel del etsningar sida vid sida med temporära utställningar.

Ett dygn i Zorns Mora

Dagen efter lämnar tåget Mora strax före klockan tre (stationen Mora strand ligger precis utanför hotellet). Det innebär att det finns gott om tid för att njuta av Siljans vatten, Zorngården, Vasaloppsmuseet eller av Moras stadskärna. Det är inte fel att stiga upp tidigt på morgonkvisten

Vänd → 23

Upptäck Sommarsverige!

Många stannar för att fiska vid Inlandsbanan, som här just utanför Dorotea.

Inlandsbanan – en skakig historia

Inlandsbanan är resultat av en dröm om en inre stambana som skulle stärka det lokala näringslivet i norra och mellersta Sveriges inland. Dessutom ansågs Inlandsbanan kunna spela en strategisk roll – som förplägnadsrutt – om den riktiga stambanan skulle attackeras och Norrland blev avskuret från resterande delar av landet.

I verkligheten drog bygget ut på tiden och när Inlandsbanan äntligen stod klar 1937 hade ekonomin fullständigt förändrats. Trots ett idogt arbete med att gynna den avlägsna industrin lyckades aldrig några stör-

re bolag etablera sig längs rutten. Dessutom var banan av en så låg teknisk standard att den egentligen aldrig var lämpad för något annat än persontrafik.

Intresset för Inlandsbanan minskade drastiskt under efterkrigstiden då allt fler köpte sig en egen bil. Redan 1964 lades den första delen ner (Nykroppa-Herrhult-Persberg) och år 1990, när järnvägstrafiken avreglerades, köpte ett tiotal kommuner den nedläggningshotade banan och lade grunden till den nutida upplevelsebaserade järnvägsrutten.

Forts från föreg sida

och promenera en sväng längs vattnet innan du återvänder till hotellet och avnjuter den fantastiska hotellfrukosten i den soliga trädgården.

Från Mora tar Inlandsbanan dig vidare mot Härjedalens vackra skogsområden. Naturen här uppe är full av vilda djur – bland annat finns det både björn och lo i skogarna runt omkring. Har du tur kanske du ser en älg.

Strax efter klockan sju gör tåget ett 50 minuter långt stopp i **Åsarna** (Ski center), tillräckligt långt för att resenärer (och personal) ska hinna äta. Det är bäst att förboka midagen för att vara säkra på att maten är klar när tåget stannar. Du kan välja mellan kvällens buffé (120 kr), halloumi-burgare (105 kr), soppor eller

baguetter. Dessutom finns fjällröding, jämtländsk kall plocktallrik och mycket mer.

Klockan halv nio på kvällen rullar tåget in i **Östersund** (sitt kvar till Östersund västra) innan du kliver av och promenerar 400 meter till Clarion Hotel Grand Östersund, som ingår i priset för Upptäck Inlandsbanan.

Matvandring i Östersund

Efter en natts sömn i Östersund är det skönt att slippa tåget för en dag. Sträckan upp mot Arvidsjaur (47 mil) tar i princip en hel dag i anspråk och det är därför riktigt skönt att kunna stanna i Östersund i åtminstone två nätter och tillbringa en dag vid kanten av Storsjön.

Missa inte friluftsmuseet Jamtli (1 km att promenera

från hotellet), Frösö kyrka och kompositören Peterson-Bergers Sommarhagen på den södra delen av Frösön. Du kan välja att cykla ut till Frösön eller ta bussen från centrala Östersund (8 km att gå).

Den centrala matvandringen är en smakupplevelse rakt igenom Jämtlands hjärta. Hämta en karta (med tillhörande tips och guidning) på turistbyrån och ge dig ut på stan och njut av Lilla saluhallen, Gaupa (som säljer allt från hemstickade strumpor till maffiga fälltäckten), Jaktstugan (som är känd för sina fantastiska räkmackor), Kitchen & Table på Clarion Hotel, Tivars gårdsmejeri på Norderön och fantastiska Jazzköket med eget bageri och matsal. På innergården kan du njuta av surdegspizzor som gräddas i en klassisk vedugn.

Från Östersund åker vi vidare mot Arvidsjaur. Tåget lämnar västra station (400 meter från hotellet) prick klockan 07.37. Under dagen åker vi norrut genom Jämtlands och Ångermanlands län innan tåget rullar in i Lappland, Sveriges största landskap, nästan fyra gånger så stort som Småland.

Upplevelser i Gällivare

I **Vilhelmina** norra stannar tåget för ett lunchuppehåll (50 min) hos den prisade mat-

hantverkaren Martin på Bergmans fisk. Här kan du välja mellan Bergmans laxtallrik (139 kr), tapastallrik (200 kr), sallad, laxmacka, briemackor och gårdsbutikens alldeles egna dessert.

I **Storuman** stannar tåget för ett kort stopp (5 minuter) så att man hinner ta ett par bilder av det prisade stationshuset. Även i Sorsele blir det ett kort uppehåll (20 min) på Inlandsbanemuseet innan tåget fortsätter mot **Arvidsjaur**, med beräknad ankomst strax före klockan fyra. Ett besök på hotellanläggningens spa-avdelning rekommenderas.

Efter en skön förmiddag på hotellet och ett lärorikt besök i Lappstaden (fri entré), där samerna inkvarterades på den tiden då naturfolken skulle kristnas och kyrkan införde kyrkplikt, är det skönt att åter kliva på tåget och fortsätta norrut.

Tåget lämnar Arvidsjaur strax före klockan fyra och snirklar sig uppåt Gällivare, resans nordligaste stopp, nästan 30 mil norrut. Efter ett kort stopp vid den geografiska polcirkeln (10 minuter) och ett middagsstopp i Vaikijaur (restaurang Fjällglimten) rullar vi in i **Gällivare** strax före klockan nio. Så här års är det ljusst dygnet runt.

”Naturen här uppe är full med vilda djur

Zorngården i Mora är väl värd ett besök. (Foto: Visit Dalarna)

Vid polcirkeln gör tåget ett kort uppehåll. Att plåta skylten är ett måste. (Foto: Niklas Kämpargård)

Från toppen av Dundret upplever vi midnattssolen. (Foto: Niklas Kämpargård)

På många platser längs Inlandsbanan arrangeras paddelturer, både individuellt och i grupp. (Foto: Niklas Kämpargård)

Eftersom det finns mängder med saker att uppleva i Gällivare – midnattssolen på toppen av Dundret, dagsutflykt till LKAB:s dagbrott i Aitik, Malmberget, Gällivare gamla kyrka, hembygdsområdet och kulturstigen i centrum – är det tur att Upptäck Inlandsbanan inkluderar två nätter i Gällivare. Från Dundret ser man 1/11 av hela Sveriges yta under klara molnfria dagar. Våfflor kan avnjutas i Fjällstugan uppe på toppen.

Trots att vi redan åkt sträckan ner mot Vilhelmina 50 mil är det helt annorlunda från

andra hållet. Den som bokar en resa med Inlandsbanan på egen hand kan givetvis kliva av i Gällivare och fortsätta resan ut i världsarvet Lapponia eller ända upp till Abisko, men för oss som har köpt paketet Upptäck Inlandsbanan väntar ytterligare två övernattningar, en i Vilhelmina och en i Östersund, innan Tågab tar oss den sista biten tillbaka till Kristinehamn.

Då har vi åkt nästan 270 mil tur och retur längs en av landets allra vackraste tågsträckor. Inte undra på att resan är en dröm för många! ■

Fakta och priser

Paketet **Upptäck Inlandsbanan** kostar 10 590 kronor per person med del i dubbelrum. Enkelrumstillägg: 2 450 kronor. Barn i extrabädd kostar 5 295 kronor. I priset ingår resa och boende (inklusive platsbiljetter), nio nätter på mellanklass-hotell inklusive frukost, entré till Zornmuseet eller Zorngården i Mora och entré till friluftsmuseet Jamtli i Östersund. I sommar startar Upptäck Inlandsbanan med en övernattnings i Kristinehamn den 6, 11, 13, 18 och 27 juli samt den 1, 3 och 8 augusti.

Boka: På 0771-53 53 53 eller info@inlandsbanan.se.

På egen hand: Inlandsbanekortet kostar 1 995 kronor och är giltigt i 14 dagar. Barn upp till och med 15 år reser gratis tillsammans med betalande vuxen. Ungdomar mellan 16 och 25 år får 25 % rabatt och pensionärer 10 % rabatt. Platsreservationskostnad kostar 50 kronor per sträcka. Numera går det att för-länga Inlandsbanekortet med en vecka i stöten, till en kostnad av 500 kronor per vecka.

Mer information: www.inlandsbanan.se.

Boende:

Kristinehamn: Stadshotellet i Kristinehamn, tel 0550-122 00, www.stattkristinehamn.se. Dubbelrum från 1 290 kronor. I paketet Upptäck Inlandsbanan bor man på Park hotell i Kristinehamn, tel 0550-150 60, www.parkhotell-kristinehamn.nu. Dubbelrum från 980 kronor.

Mora: Ingår i priset med Upptäck Inlandsbanan. Om du bokar på egen hand: Mora hotell, tel 0250-59 26 50, www.morahotell.se. Dubbelrum från 1 695 kronor.

Östersund: Ingår i priset med Upptäck Inlandsbanan. Om du bokar på egen hand: Clarion Hotel Grand Östersund, tel 063-55 60 00, www.nordicchoicehotels.se. Dubbelrum från 1 290 kronor.

Arvidsjaur: Ingår i priset med Upptäck Inlandsbanan. Om du bokar på egen hand: Hotell Lapponia, tel 0960-555 00, www.hotell-laponia.se. Dubbelrum från 990 kronor.

Gällivare: Ingår i priset med Upptäck Inlandsbanan. Om du bokar på egen hand: Quality Hotel Lapland, tel 0970-772 290, www.ghl.nu. Dubbelrum från 2 090 kronor.

Vilhelmina: Ingår i priset med Upptäck Inlandsbanan. Om du bokar på egen hand: Hotell Vilhelmina, tel 0940-554 20, www.hotellvilhelmina.se. Dubbelrum från 1 050 kronor.

Passa på att fika med vidunderlig utsikt över Storsjön! (Foto: Sandra Lee Pettersson/Visit Östersund)

